

sige, billigere vilkår, og dermed skaber en urimelig konkurrence, egentlig også måtte interessere hr. Keld Albrechtsen.

Jeg vil gerne understrege, at det er regeringens holdning, at MAI-aftalen ikke skal være til hinder for, at der fortsat kan foretages national regulering på miljø-, sundheds- og arbejdstagerrettighedsområdet, så det nationale beskyttelsesniveau kan fastholdes. Som det fremgår af regeringsgrundlaget, vil regeringen lægge stigende vægt på disse emner i fremtiden.

Danmark var blandt de første lande, der bragte spørgsmålet om stærkere bestemmelser vedrørende miljø- og arbejdstagerrettigheder ind i forhandlingerne om MAI-aftalen. Det indebærer, at vi fra dansk side ønsker, at de fundamentale arbejdstagerrettigheder overholdes. Og i dag står vi ikke alene med disse krav. Senest har et forslag fra MAI-forhandlingernes formand vedrørende miljø- og arbejdstagerrettigheder mødt betydelig opbakning fra et stort antal lande, herunder alle EU-landene.

De væsentligste elementer i forslaget, som er sendt til Folketingets Europaudvalg, og som OECD lægger ud på internettet, er følgende: For det første skal det i aftalen slås fast, at det fortsat skal være muligt for landene at foretage national regulering vedrørende miljø- og arbejdstagerrettigheder, så længe der ikke er tale om forskelsbehandling. For det andet skal det fremgå, at der ved normal regelfastsættelse - f.eks. på miljøområdet - ikke vil være tale om, at sådanne normale regler skal opfattes som ekspropriation, der medfører erstatning.

Disse to bestemmelser slår altså helt fast, at landene bevarer deres fulde handlefrihed på miljø- og arbejdstagerområdet, når der blot ikke er tale om vilkårlig forskelsbehandling. Fra dansk side ønsker vi at indskrive det i MAI-aftalen efter samme model som i GATT-aftalen.

For det tredje indeholder forslaget fra MAI-forhandlingernes formand, at landene ikke må sænke deres standarder på disse områder for at tiltrække udenlandske investeringer. For det fjerde bør der ifølge forslaget indføres henvisninger til København-erklæringen, RiodeklARATIONEN om handel og udvikling og »Agenda 21«, og i den forbindelse bør der særligt henvises til princippet om, at forurenere betaler, til forsigtighedsprincippet og til at aftalen bør gennemføres i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling.

Som nævnt bakker flere og flere lande op bag disse synspunkter. Regeringen vil fortsætte

bestræbelserne for at få disse forslag ind i aftalen. Vi anser det for en meget væsentlig fordel at få disse forslag med ind i aftalen.

Jeg skal herefter vende mig til spørgsmålet om udviklingslandenes forhold til MAI-aftalen. Regeringens udgangspunkt er, at direkte udenlandske investeringer i udviklingslandene er en forudsætning for at skaffe den kapital og den ny teknologi, der kan bringe disse lande ud af fattigdommen. Derfor er øgede udenlandske investeringer sammen med fuld markedsadgang for udviklingslandenes produkter de væsentlige handelspolitiske midler, der efter regeringens opfattelse bør supplere udviklingsbistanden. I tilsvarende bestræbelser for at imødekomme de mindst udviklede udviklingslandenes markedsadgang fører vi jo også an andre steder, især i WTO.

Udviklingslandene deltager ikke i forhandlingerne mellem OECD-landene, men der har under forhandlingerne været ført konsultationer med en lang række lande, navnlig i Sydamerika og Asien, og det er afgørende, at MAI-aftalen er åben over for tredjelande. Den vil være et tilbud, men der er ikke tale om en tvang. Det er tanken, at der i forbindelse med nye landes tiltrædelse af aftalen skal føres specifikke forhandlinger med hvert enkelt land med henblik på at drøfte vilkårene for deres tiltrædelse af aftalen. Herigennem vil der være mulighed for at vedtage specielle klausuler eller undtagelser for de lande, der har behov for det, og tage specielt højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for udviklingslandene.

Danmark bør også i fremtiden i særlig grad være opmærksom på konsekvenserne for ulandene af en aftale. Mulighederne for at træffe nogle særlige foranstaltninger for ulandene falder godt i tråd med de vilkår, der gælder for OECD-landene, der under forhandlingerne alle sammen har tilkendegivet, hvilke nationale undtagelser de ønsker sig for deres vedkommende.

For Danmarks vedkommende har vi hidtil anmeldt undtagelser vedrørende udlændinges køb af sommerhuse, udenlandske køb af fiskerbåde, udenlandsk adgang til at drive lufttransport og vedrørende drift af rederivirksomhed. De undtagelser, der er baseret på den foreløbige tekst, svarer til de forbehold, der allerede er anmeldt i forbindelse med Danmarks tiltrædelse af OECD's kapitalliberaliseringskode. Som følge af de nævnte undtagelser vil Danmarks tiltrædelse af MAI-aftalen, som den foreligger